

Bib-Hist

Medlemsblad for
Dansk Bibliotekshistorisk Selskab

7. årgang
2009

Nummer 18

Bib-Hist er atter på gaden. I skrivende stund er foråret godt på vej. Luften er fuld af fuglekvidder, og træer og blomster står i fuldt flot – så redaktionen iler med at ønske alle et glædeligt forår – og velkommen til en sæson med mange arrangementstilbud.

Dette nr. af Bib-Hist bringer dels omtale af nogle af Selskabets kommende arrangementer, og referater fra afholdte møder, som på hver sin måde har været meget spændende og indholdsrige, og som viser noget af alsidigheden i Selskabets virke.

Selskabet har også i februar 2009 uddelt Werlauf-prisen – en pris der uddeles som en påskønnelse af et udført bibliotekshistorisk arbejde af særlig værdi. Både talen ved prisoverrækkelsen og modtagerens takketale bringes i dette nr. af Bib-Hist.

Vi bringer også en foreløbig omtale af den prisopgave, som Selskabet udskrev sidste år: om biblioteker i erhvervsvirksomheder. Og så bringer Bib-Hist et kort referat – må også gerne opfattes som en appetitvækker – fra deltagelse i en spændende tur til Berlin med besøg på flere biblioteker.

Og et mangeårigt medlem af Selskabet, Jan-Olof Friström bringer en opfordring til at donere bøger til det nye Alexandria Bibliotek.

Alle medlemmer og læsere ønskes god læselyst.

Generalforsamling 2009 - tirsdag 26. maj 2009

Indkaldelse til årets generalforsamling blev udsendt i påsken. Alle medlemmer er velkomne. Af hensyn til det praktiske anmodes man om at tilmelde sig det praktiske arrangement - og dermed også til generalforsamlingen. Tilmelding sker til Danmarks Biblioteksskole, Receptionen, tlf. 3258 6066.

Generalforsamlingen finder sted kl. 17 på Danmarks Kunstbibliotek, Kongens Nytorv 1, 1007 København K. og efter generalforsamlingen fortæller direktør, dr.phil. Patrick Kragelund om biblioteket, som bl.a. har en vision om at styrke og udbygge bibliotekets samlinger, registrere og formidle, bl.a. via internettet.

Kvindelig Læseforening 1872 - 1962

19. februar 2009 deltog omkring 50 personer i en meget spændende aften i Berlinske Medias lokaler i Gl. Mønt og hørte Helle Hvenegaard-Lassen fortælle om Kvindelig Læseforening, dens historie, personer tilknyttet foreningen, og Læseforeningens bygning - den selv samme bygning, som arrangementet blev afholdt i.

Helle Hvenegaard-Lassen har i 2008 udgivet 2 bøger, dels "Et andet hjem. Kvindelig Læseforenings historie 1872-1962" og dels om en af Læseforeningens markante formænd: "Sophie Alberti - kvindesagspioner og førstedame i Kvindelig Læseforening" Dansk Bibliotekshistorisk Selskab har støttet forlaget Museum Tusulanum med udgivelse af bogen: Et andet hjem.

Begge bøger er absolut spændende og læseværdige, og de giver et godt indblik i datidens vilkår for kvinder, som var interesseret i at læse god litteratur og opnå mere viden om forhold i både Danmark og andre lande.

Werlauff prisen uddelt 2009 - formanden motiverer

Som nævnt i indledningen til dette nummer har Bibliotekshistorisk Selskab i 2009 endnu engang uddelt Werlauff prisen. Dette skete 19. februar på medlemsmødet om Kvindelig Læseforening.

Det er tredje gang Selskabet uddeler prisen og formanden, Ole Harbo, motiverede valget således:

Werlauff prisen uddeles som påskønnelse af et udført bibliotekshistorisk arbejde af særlig værdi og er navngivet efter Erich Christian Werlauff, der var forfatter til det første større værk i dansk bibliotekshistorie: *Historiske Efterretninger om det store kongelige Bibliothek* fra 1828.

Prisen uddeles i aften for 3. gang. Den første pris gik til arkivar Lars Henningsen for et arbejde om dansk biblioteksvirke i Sydslesvig 1841-1970, den anden gik til seniorforsker Helge Clausen for et værk om de danske katolske biblioteker i perioden 1536-1962, og nu uddeles den så til bibliotekar Helle Hvenegård-Lassen for de to værker:

- Et andet hjem. Kvindelig læseforenings historie 1872-1962, og
- Sophie Alberti - kvindesagspioner og førstedame i Kvindelig Læseforening, Begge bøger er udkommet i 2008.

De har et stort bibliotekshistorisk indhold og fortæller blandt meget andet om foreningens biblioteks pionerindsats med den amerikanske biblioteksteknik. Læseforeningens bibliotek var således det første danske bibliotek, der anvendte Deweys decimalklassifikationssystem.

Ikke bare styrelsen for Bibliotekshistorisk Selskab er imponeret over Helle Hvenegård-Lassens arbejder, men der har tillige været meget positive presseomtaler af værkerne.

Bibliotekshistorie er hverken prioriteret strategisk forskning hos politikerne eller leverandør af kioskbaskere på bogmarkedet, så derfor er det godt at Bibliotekshistorisk Selskab med Werlauff prisen kan være med til at understøtte biblioteksforskningen. Ligesom vi også gør det med udgivelsen af skriftserien Bibliotekshistorie, hvis 9. bind kommer senere på året - og gennem faglige artikler i Bib-Hist, vort medlemsblad. Og på det seneste ved udskrivelsen af en prisopgave, hvis resultat også vil blive præsenteret senere på året.

Til prisen hører et diplom og 20.000 kr.

Werlauff prisen - Helle Hvenegaard-Lassen takker for prisen

Werlauff prisen bliver i aften overrakt mig i Gammel Mønt 1, på 5. sal af Berlingske Medias lokaler skråt oven over det tidligere Damehotel i Kvindelig Læseforenings bygning, opført i 1910 og med vid udsigt over byens tage og tårne.

Jeg er beæret over at modtage E.C. Werlauff prisen for mine to bøger ”Et andet hjem. Kvindelig Læseforenings historie 1872-1962” og ”Sophie Alberti - kvindesagspioner og førstedame i Kvindelig Læseforening”, begge er udkommet i 2008.

Da jeg gik på Biblioteksskolen i slutningen af 1960erne, blev Kvindelig Læseforening end ikke nævnt i en bisætning. Og min farfar, der har skrevet om de danske folkebibliotekers historie, har heller aldrig omtalt foreningen for mig. Men dengang var jeg vel også mest interesseret i nutiden.

Så det var altså en hvid plet på landkortet, som jeg har udforsket. Enkelte ældre lånere i Taarbæk, hvor jeg var bibliotekar, havde dog benyttet foreningen. En dame lånte bøger der, og en anden spiste i foreningens gode og billige restaurant. En ældre kollegas far lånte engelske bøger i foreningen, fordi udvalget her var stort. Nogle bibliotekarer havde i sin tid arbejdet i Kvindelig Læseforening som assistenter, men de skiftede til ansættelse i folkebibliotekerne, da de kunne se, i hvad retning udviklingen bar.

Når jeg nu i så mange år har beskæftiget mig med Kvindelig Læseforening og dens medlemmer, står jeg tilbage med en følelse af på én gang at genkende deres menneskelige reaktioner og arbejdsmæssige rutiner og modsat en undren over en helt anden tid med andre holdninger. Datidens mennesker ville vist få et chok, hvis de skulle færdes i nutidens verden med dens teknik og eksponering af afklædthed i det offentlige rum.

Damerne i Kvindelig Læseforening står så levende for mig bl.a. på grundlag af avisartikler og fotografier i datidens kvindeblade. Har jeg kunnet formidle lidt af dette livets pust videre er jeg glad.

Ole Harbo om Sofie Alberti

Ole Harbo giver en kort beskrivelse af Helle Hvenegård-Lassens bog om Sophie Alberti:

Den første af de danske bibliotekspionerer har nu fået sin biografi. Det er ikke Steenberg, Lange eller Døssing, men derimod Sophie Alberti (1846-1947), der var leder af Kvindelig Læseforening fra 1891 til 1929, foreningens glansperiode. Foreningen fik sin egen bygning med Damehotellet, restaurant og et stort bibliotek, der blev indrettet efter moderne amerikanske principper. Klassifikation af bøgerne efter Deweys decimalsystem, som det første danske bibliotek, og med anvendelse af kort i bøgerne til afstempling i stedet for den gamle anvendelse af udlånsprotokoller.

Helle Hvenegård-Lassen portrætterer en spændende personlighed med jernvilje og stædighed på den ene side og venlighed og hjælpsomhed på den anden. Herudover får man et tidsbillede af Københavns borgerskab omkring 1900 med vægt på de kvindelige personligheder som f.eks. Emma Gad, Nathalie Zahle og Gyrithe Lemche samt den svenske forfatter Selma Lagerlöf, som Sophie Alberti havde et livsvarigt venskab med. Der er også relationerne til familien, herunder den berømte og berygtede lillebror, Peter Adler, justitsministeren, der blev dømt for enorme svindlerier.

Endvidere skriver Ole Harbo, at det er første gang han modtager en "book on demand". Det tog ca. 14 dage at få den tilsendt, og den fremstår udmærket, dog er gengivelsen af fotografier med detaljer noget utydelig.

Senere er Helle Hvenegaard-Lassens bog: Et andet hjem. Kvindelig Læseforenings historie 1878-1962 udkommet som "rigtig" bog på forlaget Museum Tusulanum. En udgivelse, Bibliotekshistorisk Selskab har givet udgivelsesstøtte til.

Kommende arrangementer

Lørdag 13. juni arrangerer Selskabet sommerudflugt til Nyborg Bibliotek og Johannes Larsen Museet i Kerteminde. Nyborg Bibliotek regnes for at være et hovedværk i dansk biblioteksarkitektur, og både bygning og inventar er i dag fredet. Lektor Nan Dahlkild har i flere artikler beskrevet bibliotekets historie, og besøget på nuværende tidspunkt er særligt interessant, da der i Nyborg arbejdes stærkt på at få et nyt bibliotek.

Biblioteksbesøget kobles sammen med et besøg på Johannes Larsen Museet i Kerteminde, og deltagerne får en rundvisning og lejlighed til at kigge på museets mange spændende naturbilleder.

Frokosten indtages ligeledes på Museet, samtidig med at vi har en flot udsigt over Kerteminde Bugt.

Alle medlemmer har fået tilsendt materiale om turen og tilmeldingsfristen er 26. maj 2009. Tilmelding sker til Bente Kaspersen, mail: bentek@mknet.dk

19.-20. september 2009 arrangerer Selskabet en studietur til Viborg og Hald. Det foreløbige program for turen indeholder bl.a. et besøg på Landsarkivet i Viborg og Viborg Bibliotek samt besøg på Hald Hovedgård, hvor deltagerne overnatter. Hald Hovedgård er en gammel jysk herregård, som nu har det officielle navn: *Det Danske Forfatter- og Oversættercenter Hald*. Det virker i dag som nationalt og internationalt forfatter- og oversættercenter og som et regionalt samlingssted for litteratur og kultur.

Der vil senere blive udsendt materiale om turen, sammen med tilmeldingsblanket mv.

I anledning af sit 25 års jubilæum udskrev Dansk Bibliotekshistorisk Selskab i 2008 en prisopgave om emnet Erhvervslivets biblioteker i Danmark. Der indkom en besvarelse, som Selskabets styrelse har besluttet at honorere, og den bliver udgivet som bog i 2009. Selskabet agter også at afholde et arrangement om emnet, og det vil der senere blive udsendt nærmere information om.

Selskabets julemøde 2009 afholdes torsdag 3. december kl. 17 i det Kongelige Teaters Arkiv og Bibliotek. Det udsendes der også nærmere informationer om.

Fra besøget på Dronningens Håndbibliotek

Ole Harbo beretter om besøget, der fandt sted 11. september 2008:

Torsdag den 11. september 2008 besøgte ca. 20 medlemmer af Selskabet Dronningens Håndbibliotek i Christian d. VIII's Palæ på Amalienborg, og et kig i besøgsprotokollen viste, at det var 10 år siden vi sidst besøgte det interessante bibliotek.

Bibliotekets leder, H.M. Dronningens Håndbibliotekar, Christian Gottlieb, tog imod og fortalte både vidende og humoristisk om bibliotekets historie, funktioner og samlinger samt fremviste nogle af de unika, biblioteket råder over, f. eks. Heinrich Willemsens håndskrift: Norske Reise anno 1733, en beskrivelse af Kong Christian 6. og Dronning Sophie Magdalenas rejse til Norge 11. maj til 23. september 1733. Derefter besøgte vi Dronning Caroline Amalies gotiske bibliotek, der står helt som i hendes levetid (død 1881) i de originale bogskabe i gotisk stil, og derefter den permanente udstilling i det pompejanske gemak af særligt interessante værker ud fra indhold, proveniens og indbinding.

Til sidst fik vi set palæets festsal, der er et af de smukkeste rum, jeg har set, med væg- og loftsdekorationer af Nikolai Abildgaard og to små statuer af Bertel Thorvaldsen. En dejlig eftermiddag for alle deltagende.

Fra julemødet 2008

Julemødet 2008 fandt sted tirsdag 25. november på det nye Humanistiske Fakultetsbibliotek på Københavns Universitet (KUB), Amager Campus, Njalsgade 112, 2300 København S.

Biblioteket ligger lidt tilbagetrasket fra Njalsgade, men det er så nok også det eneste, som er tilbagetrasket ved dette bibliotek. En markant og flot cubus-bygning i stål, glas og beton – arkitektonisk fint indpasset sammen med de øvrige bygninger, som udgør det nye område ved Københavns Universitet, Amager og DR-byen.

Ca. 25 deltog i arrangementet, og hørte nogle veloplagte værter fortælle om Universitetsbibliotekets genopståen, dets historie, om nutiden og fremtidige udfordringer.

Bibliotekskonsulent Torsten Schlichtkrull indledte med at vise klip fra filmen ”Rosens navn” hvor vi befinder os i Italien i 1300-1400 tallet. Sean Connery fører en af de unge munke gennem en labyrint af lange gange og trapper og ender til sidst ved ”det hemmeligste af det hemmelige” – et stort rum med bøger - og siger så: ”...Do you realize we're in the greatest library of Christianity...”

Herefter fortalte TS om Det Kongelige Biblioteks historie. Nævnte også Københavns brand i 1728, der især blev meget omfattende pga. en kraftig blæst og fuldskab blandt slukningspersonalet, der netop havde overstået en brandøvelse. Under Københavns bombardement i 1807 blev Biblioteket ramt af enkelte granater, bl.a. gik det ud over Bombebogen (Defensor Pacis = Til Fredens Forsvar).

Vicedirektør Michael Cotta Schönberg fortalte om nutiden og kom ind på mange af de udfordringer det giver at fusionere flere traditionsrige institutioner.

”...Vi skal ikke være stor for at være stor, men for at være god...” sagde han og betonedede stærkt det nye biblioteks behov for at have og vise innovationskraft – og fremstå som en ny organisation og med afsæt i nutidens og fremtidens udfordringer.

Forskningsbibliotekar Christian B. Knudsens opgave var så at fortælle om fremtidens muligheder – og han indledte med at vise et filmklip fra bl.a. Star wars og Da Vinci Mysteriet.

Hovedpointen i hans indlæg var digitale ressourcer og væsentligt for Biblioteket (og bibliotekerne) er, at de skal være gode til at fortælle om de søgemuligheder på nettet, som brugeren ikke kender. Med den globale adgang til alverdens viden har vi pligt til også at lære vore brugere at kende og udnytte den.

Ulempen, eller det der kan blive værre, er så - var CBK's påstand - at der er risiko for et stort slagsmål om copyright – udtrykt således: ”Slagsmålet om copyright kan føre til den 3. verdenskrig...”.

Efter 3 gode og informative indlæg, krydret med film, musik, dias mv. – og med dystre fremtidsudsigter – kunne deltagerne så slappe af over et glas rødvin med brune kager til, og på hyggelig vis ønske hinanden en rigtig glædelig jul. Og et særdeles spændende besøg havde dermed afsluttet Dansk Bibliotekshistorisk Selskabs arrangementsrække i 2008.

Berlin - rejseoplevelser fra en studietur i oktober 2008

26. - 28. oktober 2008 deltog Bente Kaspersen i en studietur til Berlin, arrangeret af Biblioteksforeningerne Region Hovedstaden og Region Sjælland.

Der var i alt 21 deltagere på turen, og Hans Michelsen, Roskilde Centralbibliotek har lavet en flot og dækkende beskrivelse af oplevelserne, og med hans tilladelse gengives herved uddrag af de spændende biblioteksrelevante oplevelser.

Introduktionen til Berlin foregik på Potsdamer Platz, som er et kraftcentrum i det moderne Berlin med en historisk fortid. På Gendarmenmarkt i Deutscher Dom så deltagerne udstillingen om det tyske demokrati - en fantastisk gennemgang af de politiske forhold, der har ført til det nuværende demokrati i Tyskland. Overraskende at se et tidligere kirkerum udnyttet så elegant til en udstilling. Besøg på Pariser Platz/Brandenburger Tor var et lige så naturligt indslag som vandreturen ad Unter den Linden og besøget ved Holocaust monumentet hvor 2700 betonsteler bestandigt skal minde om udryddelsen af jøderne.

Der var arrangeret et besøg på Amerika Gedenk Bibliothek (AGB), på biblioteket i Auswärtiges Amt (Udenrigsministeriet) og en rundvisning i Rigsdagen. Takket være en god hjælp fra Goethe-instituttet i København kom vi i kontakt med centralbiblioteket i Mitte, Philipp Schäffer Bibliothek.

Berlins biblioteksstruktur er kompliceret med Amerika Gedenk Bibliothek og Berliner Stadtbibliothek som to ligeværdige hovedbiblioteker med en klar arbejdsfordeling. Byen er opdelt i 12 selvstyrende distrikter med de fordele og ulemper, det giver biblioteksvæsenet. Bl.a. skulle man være enige i indførelsen af større udgifter som f.eks. chipning af materialerne, og hvis ikke alle var enige kunne et sådant forslag falde. Ligeledes er manglen på et fælles klassifikationssystem en gene. AGB benytter sig af fem forskellige.

Man forventer at have et nybygget hovedbibliotek placeret på Karl Liebknechtstrasse før 2015.

I 1995 fusionerede AGB og Berliner Stadtbibliothek og dannede Zentral und Landesbibliothek Berlin (ZLB). De to bibliotekstraditioner var lidt forskellige og man kan nok bedst beskrive dagens bibliotek som en krydsning mellem et anglo-amerikansk bibliotek og et bibliotek i den tyske tradition. Biblioteket rummer mere end 3.4 mio enheder og de 5-7.000 daglige brugere sørger for mere end 4.4 udlån pr år. Brugerkredsens sammensætning viser, at brugere mellem 21 og 40 år udgør mere end halvdelen af brugerkredsen. Biblioteket er dog opmærksomt på, at antallet af 60+ brugere er stigende, og der gøres en stor indsats for at lære disse at benytte biblioteket.

Amerika Gedenk Bibliothek

På AGB blev vi modtaget af Fru Jutta Hanke og Paul S. Ulrich, som er den eneste amerikaner på biblioteket, viste os rundt. AGB er et af de største biblioteker i Berlin. Det blev givet som gave fra USA til berlinerne i 1948/49 til vidnesbyrd om den russiske blokade af byen. Det åbnede i 1954 som et symbol på ytringsfrihed og fri adgang til information. Det er nu en del af Zentral- und Landesbibliothek Berlin (ZLB).

Biblioteket er bygget i en svag bue for på den måde at signalere åbenhed mod øst. AGB har 5-7.000 besøgende om dagen og der udlånes 7-15.000 bøger, hvad der svarer til at personalet skal håndtere ca. 5 tons materialer! Problemet er jo så ikke udlånet, men afleveringen. Som andre steder i verden sættes afleverede bøger på et centralt sted, så brugerne låner herfra og selv kan hjælpe med at få bunkerne af vejen. Det startede som et bibliotek udelukkende med åbne hylder, men nu er der et stort magasin, hvorfra der ekspederes inden for 15 minutter. Der er rørpostanlæg og elevatorer til betjeningsbordene.

Alle kan benytte biblioteket, men ikke alle kan låne materiale med hjem. Et lånerkort, der gælder til alle Berlins Biblioteker koster €5 årligt.

Biblioteket stiler mod at blive et fuldt virtuelt bibliotek, hvor brugerne på mange måder kan betjene sig selv. F.eks. kan de via en kasseautomat nedbringe deres mellemværender med biblioteket.

Biblioteket har et lille problem med hensyn til indretningen, idet det hele er fredet som kulturarv, dvs. at man ikke kan ændre på reolerne og deres opstilling. Internet er kun for korthavere eller folk, der er fyldt 18 år.

Den amerikanske ambassades initiativ, [America@your library](mailto:America@yourlibrary) viser, at biblioteker kan spille en helt unik rolle i at åbne døre til de to kulturer. Det er en ALA kampagne for at vise bibliotekerne som engagerede kommunale kulturhuse.

Se <http://america.yourlibrary.de>

Bygningen huser også et musikbibliotek, der ud over en stor plade- og nodesamling er kendetegnet ved at stille et flygel til rådighed, så brugerne kan sidde og øve sig i biblioteket.

I bibliotekets spørgetjeneste lader man brugerne stille spørgsmål på deres eget sprog eller et sprog de føler sig fortrolige med, og så er det bibliotekets opgave at finde nogle biblioteker i andre lande, som kan besvare spørgsmålet.

Auswärtiges Amt /Udenrigsministeriets bibliotek

Et ganske andet bibliotek oplevede vi i det tyske udenrigsministerium. Efter en sikkerhedskontrol, der var en lufthavn værdig, blev vi modtaget af bibliotekets leder Dr. Gundula Felten. Biblioteket tjener som håndbibliotek for den tyske udenrigstjeneste, og hjemlån er i denne sammenhæng stort set kun til kontorbrug. Biblioteket er centralt og smukt placeret i to etager i et meget stort rum med hylder og møbler af kirsebærtræ og med mange arbejdspladser. Vi så et bibliotek, hvor der var stille og ikke mange lånere. Biblioteket skal kunne besvare spørgsmål inden for 24

timer og i princippet har ansatte adgang (med vagt) til biblioteket hele døgnet. Indholdsmæssigt dækker bibliotekets mere end 300.000 bind emner inden for jura, folkeret, internationale organisationer, politik og landeoplysninger. Hertil kommer 500 tidsskrifter og online tjenester, der kun er tilgængelige i biblioteket. En helt speciel oplevelse var det at blive ført over en gård til en ældre bygning, der viste sig at være opført 1934 som Reichsbank i det Tredje Rige og som derefter havde været SEDs hovedkvarter i DDR-tiden, hvor centralkomiteen og politbureauet mødtes. Således er historien vævet sammen i Berlin.

Bezirkszentralbibliothek Philipp-Schaeffer-Bibliothek

I centralbiblioteket for Mitte lægges vægt på det ikke-boglige. Biblioteket ligger i tredje baggård i en typisk Berlinerbygning. Tidligere var der her plads til små virksomheder og boliger for den mindre godt stillede del af befolkningen. Dette er et resultat af Offentligt Privat Partnerskab, hvor byen Berlin sammen med den oprindelige ejer har etableret bygningerne til biblioteket. Rundturen gav et indtryk af et lyst og venligt bibliotek.

Philipp-Schaeffer Bibliotek er et af de mest innovative biblioteker i byen. Flere end tusinde besøgende om dagen strømmer til det puritansk indrettede bibliotek, hvor man bevidst har bevaret det rå look siden indretningen i 1996. Biblioteket strækker sig over tre etager og tre gårde på 2200m kvadratmeter. En speciel attraktion er det store børnebibliotek i kælderens, med dens usædvanlige arkitektur med mange tilbagetrukne nicher. Der lægges vægt på at børn kan håndtere forskellige medier og som eksempel blev det nævnt, at børn har indspillet en cd i lokalerne.

På materialesiden lægger biblioteket vægt på ikke-boglige medier til skolebrug. Materialebestanden er på ca. 137.000 enheder har en for tyske biblioteker usædvanlig høj andel af audiovisuelle medier (24%) som film på DVD og video, musik og lydbøger, især på engelsk. Der er omkring 140 aviser og magasiner og endelig har man ud over mange PC-arbejdspladser, en *Lesegarten* (udendørs gård med havemøbler) og en lektiecafe.

Et særligt træk er at forskellige forlag udstiller deres produktion og at biblioteket får rådighed over disse materialer.

Ligeledes arrangeres årligt en konference for lydbøger osv. og alle tyske forlag forærer et eksemplar af disse bøger til biblioteket, som senere må udlåne disse.

Biblioteket er spartansk indrettet og sponserede møbler ses flere steder. En møbelforretning har f.eks. stillet et sofa ind på et tæppe. Begge dele udskiftes, når der er behov for det. Desuden har man fået en sort lædersofa fra Amerika Haus, hvorfra man også får engelske/amerikanske bøger som gave uden særlige forpligtelser.

Frau Schultz gav os en fin rundvisning og bibliotekets leder Birgitte Davanos satte tingene ind i den rette sammenhæng, da hun gennemgik Berlins biblioteksvæsen. En gennemgående træk var, at riget fattes penge, da Berlin er på randen af bankerot. Personalet på 30 har rigeligt at gøre med de 11 biblioteker, der er i området.

Bib-Hist bringer en opfordring

Et af Selskabets medlemmer, Jan-Olof Friström, tidligere førstebibliotekar og informationschef ved Universitetsbiblioteket i Lund sender denne opfordring til at donere bøger til det nye Alexandria Biblioteket:

Skänk din värdefulla forskningslitteratur till ett blivande världsbibliotek och få ditt namn förevigat i den!

När man som jag har fyllt 75 år och bör i lugn och ro inse, att livet närmar sig sitt slut, kommer frågan: Vad med mina böcker, som jeg under ett långt liv har köpt och fått, och som ingen av mina arvingar kan läsa? (Jag är helklassiker som också studerat tyska).

När min fru Christina, som er chef för Lunds Universitetsbibliotek, och jag för några år sedan företog en kryssning i östra Medelhavet, var höjdpunkten en dag i Alexandria och framför allt det nya, magnifika Bibliotheca Alexandrina, ritat av den norska arkitektfirman "Snöhetta". Det kommer att bli en värdig efterföljare till antikens största och mest berömda bibliotek på samma plats. Det är byggt för att kunna rymma åtta miljoner band, varav 500.000 i öppna samlingar. Det säger sig självt, att ett blott femårigt bibliotek med så stora utrymmen, om än med enorma finansiella resurser, måste ännu ha många tomma hyllor, och därför vara tacksamt för gåvor av litteratur, som kan gagna bildning och lärdom.

Beslutet mognade snabbt: I våras valde jag ut drygt 200 band från 1500-talet och framåt (mest 1900-tal) i utmärkt skick på latin, grekiska, engelska och tyska, och några få på franska och italienska. En lista med bibliografiska uppgifter uppgjordes över dem och sändes med ett brev till chefen för Gift and Exchange Department i Bibliotheca Alexandrina med förfrågan om de var intresserade av hela listen eller ville markera vilka titlar de önskade. Till min glädje fick jag ett mycket vänligt svar, att de med förtjusning ville ha allt och bad mig lämna förslag på donators text att klistras i varje bands frampärms insida. Det blev på det lärda världsspråket: BIBLIOTHECAE ALEXANDRINAE AUGUSTAE Jan-olof Friström, olim bibliothecarius primus bibliothecae universitatis Lundensis D.D.D. Anno MMVIII. Som tack erhöll jag ytterligare ett vänligt brev med mitt kort som Honorary Member.

Jag hade ställt i utsikt att jag kunde rekommendera bl.a. medlemmar i Dansk Bibliotekshistorisk Selskab att göra som jag, vilket jag härmed infriar, sedan man välkomnat mitt förslag.

Så om du befinner dig i en liknande situation som jag, eller är yngre, men önskar att en del av ditt bibliotek skall komma forskningen till godo i ett världsbibliotek under uppbyggnad, gör en lista över dem på något av världsspråken med bibliografiska uppgifter och sänd med ett erbjudande om gåva i ett brev på engelska till Dr. Sohair

F. Wastawy, Chief Librarian, Bibliotheca Alexandrina, P.O.Box 138, Chatby, Alexandria 21526, EGYPT, eller mail: sohair.wastawy@bibalex.org, eller fax 002034820450. Bibliotheca Alexandrina har en stor barn- och ungdomslitteraturavdelning under uppbyggnad, så även sådan på något av världsspråken kan vara välkommen.

En bidragande orsak till att jag måste skiljas från en del böcker var, att vi lämnade vår vinterbostad i Lund (fem rum) för att permanent bo i vår tidigare sommarbostad i Vikhög (sex rum, varav ett bibliotek) vid Öresund med utsikt mot Köpenhamn. Envar som känner mig, om än bara ytligt från Selskabets möten eller resor, vill jag hälsa hjärtligt välkommen hit med make/maka på en weekend med mat, dryck och övernattnig. Med bil över Öresundsbron på E 6 till Löddeköpinge (avfart 22), där man vid första trafikljuset tager till vänster och sedan omedelbart till vänster igen på Vikhögsvägen. Vår adress är Vikhögs Uddeväg 14. Med tåg tager det cirka en timma från Hovedbanegården till Kävlinge (samma kostnad som till Lund), ca. 10 km från Vikhög, där vi kan hämta med bil. Som sagt: **HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!** Men ring först 0046-46-709259!

DET VORE SÅ TREVLIGT ATT FÅ TRÄFFA DANSKSA VÄNNER HÄR.
Jan-Olof Friström

ISSN 1603-1113

BIB-HIST er udgivet af Dansk Bibliotekshistorisk Selskab.

Dette nummer er redigeret af Bente Kaspersen (ansv.).

Afleveret til tryk, uge 19, 2009.

Abonnement opnås ved medlemskab af foreningen.

Indmeldelse sker til Johannes Balslev,

Gartnerparken 22, 4654 Fakse Ladeplads (E-mail: balslev@fakse-ldp.dk).

Medlemskab koster for institutioner: 300 kr., for personlige medlemmer: 150 kr.
(pensionister, studerende og ledige dog 100 kr.)

Selskabets hjemmeside: www.bibliotekshistoriskselskab.dk